Rada
Evropské unie

Lucemburk 19. června 2017
(OR. en)

10197/17

MOG 42
CFSP/PESC 514
IRAQ 5

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	19. června 2017
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	10196/17 MOG 41 CFSP/PESC 513 IRAQ 4
Předmět:	Závěry Rady o Iráku – závěry Rady (19. června 2017)

V příloze delegace naleznou znění závěrů Rady o Iráku, které Rada přijala na svém 3551. zasedání konaném dne 19. června 2017.

PŘÍLOHA

ZÁVĚRY RADY O IRÁKU

Rada pro zahraniční věci, 19. června 2017

1. EU vysoce oceňuje iráckou vládu premiéra Hajdara Abádího a irácké bezpečnostní síly za významný postup, jehož dosáhly v uplynulých měsících při vojenské operaci proti Dá'iš. Tento postup vyústil v osvobození většiny částí města Mosul, které představuje hlavní překážku na cestě k teritoriální porážce Dá'iš v Iráku. EU zdůrazňuje příspěvek celosvětové koalice na podporu irácké vlády při tažení proti Dá'iš a je nadále plně odhodlána zasazovat se o komplexní zapojení celosvětové koalice, mimo jiné i v boji proti násilnému extremismu a terorismu v souladu s mezinárodním právem. EU si je vědoma obětí, které při operaci, jejímž cílem je porážka Dá'iš, přináší irácký lid. EU oceňuje úsilí irácké vlády o ochranu civilního obyvatelstva během této vojenské operace a vyzývá irácké bezpečnostní síly, aby ochranu civilistů považovaly nadále za stěžejní prvek vojenského tažení v celém Iráku. EU co nejdůrazněji odsuzuje pokračující brutální činy ze strany Dá'iš a závažná porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, jichž se Dá‘iš dopouští, včetně nerozlišujících útoků, zabíjení a sexuálního násilí páchaného v souvislosti s konfliktem. EU je rovněž hluboce znepokojena zprávami o porušování a zneužívání lidských práv, jichž se dopouštějí irácké síly. Vítá skutečnost, že se federální vláda Iráku a regionální vláda Kurdistánu zavázaly k urychlenému prošetření všech obvinění, a vyzývá je, aby odpovědné osoby pohnaly před soud v rámci transparentního procesu.

2. V této kritické fázi iráckých dějin EU znovu opakuje, že neochvějně podporuje jednotu, svrchovanost a územní celistvost Iráku a že je pevně odhodlána aktivně se zasazovat o zachování multietnického, nábožensky pluralitního a multikonfesního charakteru irácké společnosti, včetně ochrany jejích menšinových skupin. V zájmu splnění cíle, jímž je vytvoření společné vize budoucnosti této země, je nyní pro Iráčany zásadně důležité, aby zahájili inkluzivní proces usmíření na celostátní i místní úrovni. EU vítá úsilí vedoucích politických představitelů Iráku, které vyvíjejí na podporu politických reforem a usmíření, a naléhavě vyzývá všechny strany, aby pokračovaly ve směřování k národnímu usmíření v duchu vzájemného porozumění a kompromisu. Zásadně důležitý význam má v tomto ohledu pokračující a dlouhodobá podpora mezinárodního společenství. Podněcováno by mělo být rovněž vzdělávání, které podporuje otevřenost vůči rozmanitosti.

3. EU je přesvědčena, že nejlepšími prostředky k naplnění obecného zájmu iráckého lidu jsou dialog a spolupráce, že je třeba se vyvarovat jednostranných opatření a že všechny otevřené otázky musejí být řešeny prostřednictvím konsensuálních postojů, přičemž je třeba plně uplatňovat ustanovení irácké ústavy. EU vyzývá federální vládu Iráku a regionální vládu Kurdistánu, aby navázaly na svou úspěšnou bezpečnostní spolupráci při operaci, jejímž cílem je osvobodit Mosul, a aby se zapojily do konstruktivního dialogu o všech otázkách týkajících se celého politického a hospodářského spektra, včetně otázky sporných vnitřních hranic. EU rovněž naléhavě vyzývá všechny strany kurdského regionu v Iráku, aby hledaly společná východiska a obnovily fungování demokratických institucí, mimo jiné prostřednictvím konání regionálních voleb.

4. EU se domnívá, že je nezbytné, aby irácká vláda dosáhla konkrétního pokroku, pokud jde o politické reformy, s cílem umožnit úplné národní usmíření na základě spravedlnosti a odpovědnosti, zásad demokracie a právního státu, dodržování lidských práv a skutečného zapojení občanské společnosti. EU vyzývá k urychlenému provedení iráckého národního akčního plánu pro ženy, mír a bezpečnost. EU vítá a podporuje reformní úsilí irácké vlády a vyzývá všechny přední irácké politiky, aby za prioritu považovali národní zájmy a aby podporovali vládu v jejím úsilí o reformy, usmíření a stabilizaci, mimo jiné i s ohledem na parlamentní a oblastní volby, které se mají uskutečnit příští rok a měly by probíhat transparentním způsobem a v souladu s demokratickými normami. Ve všech procesech musí být zajištěno začlenění žen, mladých lidí a menšin.

5. EU rovněž vyjadřuje mimořádné znepokojení nad humanitární situací a oceňuje značné úsilí všech iráckých orgánů, OSN a dalších mezinárodních partnerů vynakládané s cílem zajistit humanitární pomoc a asistenci vysídleným osobám a lidem postiženým konfliktem. EU připomíná, že je důležité, aby strany konfliktu zajistily ochranu civilního obyvatelstva a aby při vedení nepřátelských akcí a podle možností i po jejich skončení dodržovaly mezinárodní právo včetně mezinárodního humanitárního práva a právních předpisů v oblasti lidských práv. EU rovněž zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zajistit bezpečný a neomezený přístup humanitární pomoci do všech oblastí, ochranu civilistů prchajících před boji, lékařskou péči nutnou k záchraně životů a evakuaci zraněných během války, jakož i nerušený návrat vnitřně vysídlených osob, jakmile bude návrat do jejich domovů bezpečný. Nezbytná je posílená podpora zvláštních potřeb obětí sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví a sexuálního násilí souvisejícího s konfliktem. Je nutné, aby všechny irácké orgány zajistily, že bezpečnostní kontroly budou plně v souladu s vnitrostátním a mezinárodním právem a tábory si zachovají humanitární a civilní charakter. Vzhledem k současnému nedostatku finančních prostředků v plánu humanitární reakce OSN zdůrazňuje EU, že je naléhavě nutné, aby celé mezinárodní společenství posílilo svou humanitární podporu s ohledem na potřeby v celém Iráku. EU a její členské státy stojí v čele mezinárodní humanitární reakce a budou i nadále projevovat solidaritu s iráckým lidem tím, že budou poskytovat humanitární pomoc lidem, kteří ji nejvíce potřebují, a v souladu s humanitárními zásadami.

6. EU je přesvědčena, že má-li být zajištěna dlouhodobá stabilita Iráku, je nezbytné, aby irácká vláda a vedoucí političtí představitelé navrhli proces přechodného soudnictví a podporovali jej. Jeho součástí musejí být opatření, která umožní, aby byl Dá'iš vydán spravedlnosti, a zajistí, že bude vyvozena odpovědnost za porušování a zneužívání lidských práv, včetně válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a genocidy, jakož i činů namířených proti příslušníkům menšin. Důkazy o těchto trestných činech je třeba uchovat a případy uvedeného porušování práv zdokumentovat. EU a její členské státy jsou připraveny iráckou vládu v tomto procesu podpořit. V této souvislosti je třeba i nadále věnovat zvláštní pozornost otázce zahraničních teroristických bojovníků, zejména těch, kteří se vracejí. Zcela zásadní zůstává spolupráce a výměna informací s příslušnými zúčastněnými subjekty, probíhající v souladu s právními předpisy a s využitím vhodných kanálů. EU Irák vyzývá, aby přistoupil k Římskému statutu Mezinárodního trestního soudu. EU rovněž vybízí irácké orgány, aby zaručily transparentní proces ve věci právních nároků, jenž umožní vrátit oprávněným majitelům jejich majetek, o nějž byli připraveni. EU dále zdůrazňuje, že je důležité provádět programy zaměřené na demobilizaci, reintegraci a vzdělávání dětí, které byly najaty ozbrojenými skupinami, a poukazuje na to, že děti jsou vždy obětmi, které potřebují institucionální, sociální a komunitní podporu. EU je za všech okolností proti používání trestu smrti. Vyzývá federální vládu Iráku k zavedení moratoria na popravy a současně vybízí regionální vládu Kurdistánu, aby moratorium opětovně zavedla, s cílem dosáhnout nakonec úplného zrušení trestu smrti.

7. EU vítá úsilí irácké vlády o splnění požadavků stanovených v dohodě o pohotovostním úvěru, kterou uzavřela s MMF. EU zdůrazňuje, že jsou naléhavě zapotřebí finanční a hospodářské reformy, aby Irák mohl nastoupit cestu hospodářského oživení, obnovy a trvalého hospodářského a sociálního rozvoje. EU je připravena i nadále přispívat k úsilí Iráku o hospodářskou obnovu a aktivně podporuje irácké orgány v jejich činnosti, jejímž cílem je zlepšit veřejné služby, posílit inkluzivní správu, potírat korupci a zajistit rovná práva pro všechny Iráčany bez ohledy na jejich etnický původ, pohlaví, náboženské vyznání či přesvědčení, a to v souladu s iráckou ústavou. EU naléhavě vyzývá irácké orgány k urychlení finančních a hospodářských reforem. Je připravena podpořit Irák v úzké koordinaci s MMF a Světovou bankou, pokud jde o proces provádění reforem nezbytných k posílení a diverzifikaci hospodářství, který poskytne lepší příležitosti pro tvorbu pracovních míst, mimo jiné pro mladé lidi, podpoří navracení vysídlených osob a přispěje ke stabilizaci místních komunit zvýšením jejích odolnosti. EU vítá úsilí Evropské investiční banky a Iráku završit společná jednání o rámcové dohodě s cílem usnadnit dlouhodobou úvěrovou podporu Iráku. EU nadále pevně podporuje mandát mise UNAMI.

8. EU zdůrazňuje, že pro stabilitu v osvobozených oblastech a obecně v celé zemi je důležitá bezpečnost a dodržování zásad právního státu. Je nezbytné, aby bezpečnostní orgány zlepšily vztahy s civilním obyvatelstvem. EU a její členské státy již za tímto účelem poskytují Iráku podporu v bezpečnostním sektoru, mimo jiné formou policejního výcviku a podporou struktur pro boj proti terorismu a zpravodajských služeb, jakož i prostřednictvím vojenského výcviku, který na dvoustranném základě poskytují některé členské státy. EU bude usilovat o soudržnost s dalšími mezinárodními partnery s cílem lépe naplňovat potřeby iráckých orgánů. V reakci na žádost iráckých orgánů zvažuje Evropská unie vyslání týmu EU pro poskytování poradenství a pomoci v souvislosti s reformou bezpečnostního sektoru, který by ve spolupráci a koordinaci s dalšími mezinárodními partnery měl být nápomocen při reformním úsilí.

9. Do osvobozených oblastí se dosud navrátilo 1,8 milionu vnitřně vysídlených osob. EU tuto důležitou skutečnost vítá. Má za to, že pro dlouhodobou stabilitu Iráku má klíčový význam stabilizace osvobozených oblastí a bezpečný, informovaný, dobrovolný a nediskriminační návrat vnitřně vysídlených osob a uprchlíků v souladu s mezinárodními standardy ochrany. V čele úsilí o stabilizaci musí stát Irák, avšak musí být vynakládáno za podpory mezinárodního společenství, včetně Organizace spojených národů, a v koordinaci s ním. EU proto vyzývá iráckou vládu, aby prostřednictvím dialogu se všemi příslušnými aktéry a při plném zohlednění zájmů postižených komunit, včetně menšin jako jezídové, křesťané a Turkmeni, zajistila v osvobozených oblastech skutečnou bezpečnost, inkluzivní správu a poskytování základních služeb s cílem umožnit vnitřně vysídleným osobám, aby se vrátily do svých domovů, a účinně mařit snahy o demografické inženýrství. Tato opatření doplní stávající úsilí o obnovení základních služeb a způsobů obživy, mimo jiné prostřednictvím nástrojů financování v rámci Rozvojového programu OSN určených ke stabilizaci. Bude-li úsilí v tomto ohledu úspěšné, budou se Iráčané moci nastálo vrátit do svých domovů, čímž se zmírní dopad vysídlení na sousední země. EU vyzývá iráckou vládu, aby dále spolupracovala při usnadňování důstojného, bezpečného a spořádaného navracení iráckých státních příslušníků do jejich vlasti v souladu s mezinárodním právem, včetně právních předpisů v oblasti lidských práv, a se závazky Iráku stanovenými v dohodě o partnerství a spolupráci. Rada rovněž vybízí Komisi a vysokou představitelku, aby pokročily v probíhajících dialozích s iráckou federální vládou na téma migrace, které by měly být zaměřeny na všechny její aspekty a měly by představovat vzájemně prospěšné, společné úsilí.

10. EU a její členské státy patří k největším dárcům v procesu stabilizace a jsou připraveny svoji podporu zvýšit. EU se aktivně účastní koordinace stabilizačního úsilí celosvětové koalice, mimo jiné i jako tematický koordinátor ve věci zmírňování rizik souvisejících s výbušninami.

11. EU vítá nedávné diplomatické kontakty Iráku s jeho sousedními zeměmi. EU naléhavě vyzývá všechny země v regionu, aby v tomto úsilí pokračovaly, podpořily jednotu, svrchovanost a územní celistvost Iráku a hrály konstruktivní úlohu na podporu stability a usmíření v Iráku samotném i v širším regionu. EU zdůrazňuje, že v zájmu prosperity Iráku a jeho sousedních zemí je třeba zlepšit regionální hospodářskou spolupráci.

12. V souvislosti s regionální strategií pro Sýrii a Irák, jakož i hrozbou, kterou představuje Dá'iš, je EU i nadále pevně odhodlána podporovat Irák v úsilí o překonání stávající krize, zejména prováděním dohody o partnerství a spolupráci s Irákem poté, co bude plně ratifikována, včetně spolupráce v oblasti demokracie a lidských práv, obchodu a investic a migrace ve všech jejích aspektech.

13. Rada na základě těchto závěrů vyzývá vysokou představitelku a Evropskou komisi, aby v příhodné době předložily základní prvky strategie EU pro angažovanost vůči Iráku.